

Силабус
освітнього компоненту
Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей
дошкільного віку
2026-2027 навчальний рік

Освітня програма Дошкільна освіта та практична психологія. Дошкільна освіта та спеціальна освіта.

Спеціальність А2 Дошкільна освіта

Галузь знань А1 Освіта

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

Викладач	Наталя ГРИГОР'ЄВА, доктор філософії, доцент кафедри дошкільної освіти
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/faculties/fdsso/structure-fdsso/kaf-doshkilna-osvita/composition-kaf-doshkilna-osvita/hryhorieva-natalia-anatoliivna/
Контактний тел.	+380951816204
Е-mail викладача:	grigorjeva00@gmail.com
Графік консультацій	Понеділок: з 13.00 до 15.00 (онлайн, платформа Zoom, посилання для підключення: https://us02web.zoom.us/j/3316078542?pwd=ZDVhV0k3ZXBjTUNTOWk3UU9ZOVozdz09

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Форма здобуття освіти	Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні/ семінарські заняття	Самостійна робота	звітність
денна	3/90	14	16	60	екзамен
заочна	3/90	8	6	76	екзамен

Семестр: весняний

Мова навчання: українська

Ключові слова: дошкільний вік, художньо-мовленнєва діяльність, дитяча книга, ілюстрація, драматизація, інсценування, образотворчо-мовленнєва діяльність, музично-мовленнєва діяльність.

Мета та предмет курсу: викладання навчальної дисципліни «Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку» є підготовка майбутніх вихователів до організації художньо-мовленнєвої діяльності дошкільників, оволодіння здобувачами освіти педагогічними технологіями розвитку художнього мовлення,

художньо-естетичного сприймання творів мистецтва, методами оцінки рівня художньо-мовленнєвої компетенції дітей.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку» є творче оволодіння ефективними сучасними методами організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей на різних етапах дошкільного дитинства; ознайомлення з перспективним педагогічним досвідом у контексті формування художньо-мовленнєвої діяльності дошкільника; засвоєння закономірностей, принципів та методики формування художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку; підготовка до практичного здійснення формування художньо-мовленнєвої діяльності дітей в сучасних умовах дошкільного виховання; розвиток здатності до аналізу особливостей художньо-мовленнєвого розвитку дітей на кожному віковому етапі.

Предмет курсу – методика організації та здійснення художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку.

Компетентності та програмні результати навчання:

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосовування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

ФК-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

ФК-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

ПРН-01 Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПРН-05 Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

Зміст курсу:

Змістовий модуль 1. «Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку» як педагогічна дисципліна

Тема 1. Предмет і завдання курсу

Тема 2. Теоретичні засади художньо-мовленнєвої діяльності дітей

Змістовий модуль 2. Базисні характеристики художньо-мовленнєвої діяльності дітей

Тема 1. Сутність і структура художньо-мовленнєвої діяльності дітей

Тема 2. Особливості художньо-естетичного сприймання дітей дошкільного віку

Змістові модулі 3-4. Методика організації та керівництва різними видами художньо-мовленнєвої діяльності дітей в закладі дошкільної освіти.

Тема 1. Літературно-мовленнєва діяльність

Тема 2. Форми роботи з книгою.

Тема 3. Види бесід після художнього читання

Тема 4. Методика роботи з різними літературними жанрами. Інноваційні педагогічні технології у роботі з дитячою книгою

Змістові модулі 5-6. Мистецько-мовленнєва діяльність дітей дошкільного віку: методика організації та взаємодія з родиною

Тема 1. Театрально-мовленнєва діяльність дітей дошкільного віку. Драматизація та інсценування за змістом художніх творів у дошкільному закладі.

Тема 2. Методика організації та керівництва образотворчо-мовленнєвою діяльністю дітей

Тема 3. Методика організації та керівництва музично-мовленнєвою діяльністю дітей.

Тема 4. Взаємодія ЗДО з батьками щодо розвитку художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного вік.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. «Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку» як педагогічна дисципліна												
Тема 1. Предмет і завдання курсу		2	2	-	-	3		-	-	-	-	6
Тема 2. Теоретичні засади художньо-мовленнєвої діяльності дітей		2	2	-	-	4		2	-	-	-	7
Разом за змістовим модулем 1	15	4	4	-	-	7	15	2	-	-	-	13
Змістовий модуль 2. Базисні характеристики художньо-мовленнєвої діяльності дітей												
Тема 1. Сутність і структура художньо-мовленнєвої діяльності дітей		-	2	-	-	5		-	-	-	-	7
Тема 2. Особливості художньо-естетичного сприймання дітей	-	2	-	-	-	6		2	-	-	-	6

[illegible]

Тема 1. Методика організації та керівництва музично-мовленнєвою діяльністю дітей		-	2					-	-	-	-	8
Тема 2. Взаємодія ЗДО з батьками щодо розвитку художньо-мовленнєвої діяльності дітей дошкільного вік			2					-	2	-	-	5
Разом за змістовим модулем 6	15	-	4	-	-	11	15	-	2	-	-	13
<i>Усього годин</i>	30	2	6	-	-	22	30	-	4	-	-	26
<i>Усього годин</i>	90	14	16	-	-	60	90	8	6	-	-	76

Методи навчання: словесні (лекція, семінар, розповідь, пояснення, бесіда), наочні (мультимедійні презентації,); методи стимулювання навчальної діяльності (метод навчальної дискусії, моделювання фрагменту заняття, опори на життєвий досвід здобувачів, створення ситуацій пізнавальної новизни, тренінги); методи контролю і самоконтролю теоретичні, методи індивідуалізації навчання та інтегрованого навчання.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Навчальний курс складається з лекційних, семінарських занять, самостійної та індивідуальної роботи.

В умовах дистанційного навчання лекційні, семінарські заняття проводяться в онлайн-режимі з використанням платформи Zoom згідно визначеного розкладом часу.

Зважаючи на нестабільність безпекової ситуації, сигнал повітряної тривоги дає здобувачеві право залишити заняття і пройти в укриття, попередньо попередивши викладача (за можливості), з подальшим обов'язковим опрацюванням матеріалів в асинхронному форматі.

Лекційні заняття передбачають ведення письмового (електронного) конспекту (тезисно), обговорення проблемних питань. Робота на семінарському занятті включає в себе усне опрацювання теоретичних питань, дискусію за темою. Практичні заняття передбачають виконання завдань практичного характеру. Самостійні, індивідуальні роботи оформлюються у вигляді електронного файлу (Microsoft Word, Power Point тощо) та надсилаються на оцінювання через систему Moodle у визначений політикою курсу термін (не пізніше, ніж через тиждень від дати проведення заняття згідно розкладу). Можливе обговорення окремих напрацювань у групі в рамках теми семінарського заняття. Заохочується висловлювання власної точки зору, творчий підхід до виконання завдань, здійснюється активний опір на життєвий досвід здобувачів.

Обов'язковим є дотримання принципів академічної доброчесності. Підтримується раціональне експериментування з генеративними інструментами ШІ, за умови врахування важливих аспектів їх використання, зокрема інформаційної безпеки, дотримання вимог авторського права та безпосередньо академічної доброчесності.

Заборонено використовувати ШІ-технології в межах контрольних заходів (поточного, тематичного, підсумкового контролю, зокрема під час заліково-екзаменаційної сесії) та підготовки творчих робіт на задану тематику аналітичного, рефлексивного, критичного

спрямування. **Під час опанування курсу не допускається використання матеріалів країни-агресора!**

Згідно з процедурою, визначеною факультетом дошкільної, спеціальної та соціальної освіти на основі п. 8.3. «Положення про організацію освітнього процесу в Бердянському державному педагогічному університеті» (Наказ Ректора БДПУ № 31 від 02.09.2024 року), допускається перезарахування результатів неформального та/або інформального навчання здобувачів у межах вивчення освітньої компоненти, окремих її тем.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: *технічне* (ноутбук); *програмне* (Microsoft Office (Power Point, Word) Moodle, репозитарій), Zoom; *наочність* (презентації у форматі Power Point, Canva, навчальні відео).

Система оцінювання та вимоги:

Поточний контроль. Поточний контроль здійснюється за результатами усіх виконаних завдань, передбачених планами семінарських, самостійних, індивідуальних робіт та тестуванням тощо. Загальний результат поточної успішності визначається в кінці семестру як сума балів, набраних за кожний заліковий кредит.

* Детальну систему нарахування рейтингових балів представлено на електронній платформі Moodle БДПУ

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

ЗК 1		ЗК 2		ЗК 3		Екзамен	Разом
ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3	ЗМ 4	ЗМ 5	ЗМ 6	50	100
25	25	25	25	25	25		

Підсумковий контроль

Допуск до підсумкового контролю (екзамену) здійснюється за умови нарахування здобувачеві вищої освіти прохідного балу – мінімально 35.

Підсумковий контроль відбувається у формі складання екзамену, що передбачає відповідь на теоретичні запитання та виконання практичного завдання.

Загальна кількість балів за вивчений курс обчислюється наступним чином: підраховується кількість балів, набраних під час поточного контролю за всіма заліковими кредитами, та ділиться на загальну кількість кредитів (визначається середній арифметичний бал). Потім до отриманого показника додаються бали, набрані під час екзамену $(300:6+50)=100$ (максимальна кількість балів за 6 змістових модулів).

Шкала оцінювання: ECTS

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка ECTS
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел:

Основні

1. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція). URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf (дата звернення: 13.06.2025).
2. Богуш А. М. Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей у дошкільних навчальних закладах. Підручник для студентів вищих навчальних закладів факультетів дошкільної освіти. Київ: Вид. Дім «Слово», 2006. 304 с.
3. Ватаманюк Г.П. Робота з дитячою книгою в закладі дошкільної освіти: теорія і практика: навчально-методичний посібник. Київ: КНТ, 2023. 488 с.

Додаткові

4. Григор'єва Н. Реальність проти фантазії: художньо-мовленнєвий розвиток дошкільників у концепції М.Монтессорі. *Вісник науки та освіти. Педагогіка*. Київ, 2025. Вип. 4(34). С.1185-1194. (Б)
<https://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/23384/23354>
5. Карпенко О. Методика роботи з дитячою книжкою та виразне читання : методичні матеріали до семінарських занять та самостійної роботи. Дрогобич : Посвіт, 2023. 88 с.

Інтернет-ресурси

1. Бібліотека БДПУ <http://edu.bdpu.org>
2. Електронна підтримка навчання Moodle БДПУ <https://edu.bdpu.org/>
3. Міністерство освіти і науки України: вебсайт. URL: <https://mon.gov.ua/>